

گفت‌وگو با استادکار کابینت‌سازی

با یک دریل شروع کردم!

کار با چوب همیشه جذاب و پر سود بوده است. خلاقیت و هنر دست هنرجویان و استادکاران این رشته از گذشته تا الان بخشی از محیط زندگی ما بوده و هم‌زمان کاربرد زیبایی هم دارد. یکی از دهه‌ها استفاده صنعت چوب، کابینت‌سازی است. به سراغ آقای هادی منزلی رفتیم که اهل شهر کهنوج استان کرمان است. او هنرجو بوده و فوق‌دیپلم صنایع چوب دارد. الان هم در هنرستان ولایت کهنوج استادکار هنرآموز است و به هنرجویان صنایع چوب فن می‌آموزد. با او درباره کابینت‌سازی و تجربه‌های مشاغل صنایع چوب در بازار صحبت کردیم.

👉 کابینت‌ساز موفق در بازار امروز چه کسی است و فرد برای تبدیل شدن به یک کابینت‌ساز موفق باید چه مسیری را طی کند؟

کابینت‌ساز موفق در بازار کابینت‌سازی چند وجهی است. یعنی کسی که سعی کند به مرور زمان در همه شاخه‌ها از طراحی، اجرا، سرهم‌بندی (مونتاژ) و برش و نصب آموزش ببیند و متخصص شود. در این صنعت چنین فردی موفق‌تر از بقیه خواهد بود. اگر یک کابینت‌ساز در همه این حوزه‌ها تخصص لازم را به دست بیاورد، کار زیبایی را تحویل می‌دهد. مثلاً گاهی کار طراحی کابینت را به عهده‌دوستانی می‌گذارند که در رشته معماری و طراحی آموزش دیده‌اند، و اجرا را به کابینت‌ساز می‌سپارند که البته بد نیست.

اما طراحی یک مهندس معمار در اجرا ممکن است به مشکل بخورد، چون بیشتر به جنبه زیبایی کابینت اهمیت می‌دهد. اما اگر کابینت‌ساز در طراحی هم مهارت و دانش لازم را داشته باشد، چون تجربه اجرا را داشته است، بهتر می‌تواند عیب کار را تشخیص دهد و علاوه بر زیبایی، در هنگام طراحی به استحکام و هزینه و به‌صرفه‌بودن و کارایی آن هم توجه می‌کند.

👉 به نظر شما سرفصل‌های کتاب‌های درسی هنرستان‌ها برای شروع و ورود به حوزه کابینت‌سازی و صنایع چوب در بازار کافی و مفیدند؟

بله. اگر سرفصل‌های کتاب‌های درسی به‌طور درست آموزش داده شوند، برای ورود به بازار کابینت‌سازی و شروع کار کافی است. ما در کابینت‌سازی دو شاخه داریم که یکی در کار دانش و دیگری در فنی و حرفه‌ای است. کتاب‌های فنی و حرفه‌ای جامع‌ترند و در حوزه کار دانش این مشکل را داریم که کتاب‌ها به روز نشده‌اند.

در حوزه فنی و حرفه‌ای در کتاب‌های درسی نرم‌افزارهایی کلیدی و مهم مثل «کیچن درا» و «سکچاپ» آموزش داده می‌شوند. یا ساخت و چیدمان میلمان گفته می‌شود و در کار دانش، هرچند کار عملی و ساخت و ساز در کارگاه به اندازه کافی دارند، اما از نظر طراحی توجه کمتری به آن‌ها شده است و امید داریم در آینده شاهد اتفاق‌های خوبی باشیم.

👉 شما هم معلم و هم مشغول فعالیت در بازار کابینت‌سازی هستید. به نظر شما چگونه باید بین بازار و درس‌های هنرستان ارتباط درستی ایجاد کنیم؟

در بحث آموزش و مدرسه، مهارت صرفاً در هنرستان به دست نمی‌آید و مهارت عملی و کارگاهی در بازار و تجربه میدانی کسب می‌شود. بخش مهمی از تجربه صنایع چوب بنده در بیرون از مدرسه و در کار عملی به دست آمده است. بهترین راه‌حل برای سوق دادن بچه‌ها به سمت کار عملی و بازار و تجربه میدانی، کارآموزی است. من خودم هنرجوی هنرستان بودم و یکی از دلایلی که باعث شد به سمت کابینت‌سازی و کار صنایع چوب در بازار بروم، دوره‌ای بود که مدت یک‌ماه به‌عنوان کارآموز در همان رشته گذراندم. این کارآموزی باعث شد ترسی که از بازار کار داشتم از بین برود و ارتباط خوبی بین آموزش و مهارت در من ایجاد شود.

👉 شما هنرجوی هنرستان بودید؟

بله. من هنرجوی رشته صنایع چوب بودم و اکنون کاردانی سازه‌های چوبی می‌خوانم.

👉 در مورد کابینت‌سازی به‌عنوان یک شغل و شاخه‌های مرتبط با آن توضیح دهید.

کابینت‌سازی رشته و حیطه‌ای با درآمد خوب و شاخه‌های کاری گوناگون هم دارد. مثلاً در کابینت‌سازی ما حوزه خدمات داریم. شما می‌توانید تنها یک برشکار و صاحب درآمد باشید یا نصاب کابینت شوید و فقط در این حوزه کار کنید. نیازی نیست برای کسب درآمد خوب در بازار کار در همه شاخه‌های آن، از طراحی تا سرهم‌بندی و برشکاری و نصب ماهر باشید، بلکه اگر در یک حوزه هم متخصص باشید، بازار کار خود را خواهید داشت.

🗨️ اگر بخواهید درصدی به مهارت عملی و دانش نظری برای یک کابینت‌ساز بدهید، این درصدها چگونه‌اند؟

۶۰ درصد عملی و ۴۰ درصد نظری است، چون کسی که به‌عنوان کابینت‌ساز یا نجار، فقط به‌صورت عملی آموزش می‌بیند، با کسی که درس آن را در هنرستان یا دانشگاه می‌خواند و در بازار هم مشغول است، دید متفاوتی دارد. کسی که در هنرستان درس کابینت‌سازی را می‌خواند، همیشه ذهنیتش به سمت پیشرفت کار و طرح‌های جدید است، ولی کسی که فقط آموزش عملی دیده است، نسبت به توسعه کار دید گسترده‌ای ندارد.

🗨️ شما تا چه اندازه هنرجویان را به ورود به بازار کار تشویق و آن‌ها را راهنمایی می‌کنید؟

من از روز اولی که وارد کلاس می‌شوم، چون در کار و بازار بودم و از چالش‌های کار آگاهی دارم، در مورد درآمد و چالش‌ها صحبت می‌کنم و آن‌ها را تشویق می‌کنم با سرمایه‌اندک و با دستگاه‌های معمولی می‌توانند کار را شروع کنند تا به پله‌های بالاتر برسند.

🗨️ مخاطبان اصلی رشد هنرجو هنرجویان هستند. توصیه‌ای برای آن‌ها دارید؟

تأکید من به هنرجویان عزیز این است که کارآموزی را جدی بگیرند و از آموزش و پرورش هم می‌خواهم مدت زمان آن را بیشتر کنند.

🗨️ اگر خواسته‌های خطاب به مسئولان دارید، بفرمایید.

تجهیز دستگاه‌ها مهم است. در مناطق محروم دستگاه‌ها قدیمی هستند. حتی ممکن است دستگاه رشته دیگری باشد و شاید با این دستگاه‌ها نتوان یک کار خوب را به هنرجویان آموزش داد. از مسئولان تقاضا دارم به‌روز کردن دستگاه‌ها و کتاب‌های درسی را مورد توجه ویژه‌تری قرار دهند.

🗨️ پیشنهاد شما به هنرجویان برای ورود به حیطه کار عملی و بازار کابینت و کار کارگاهی چیست؟

پیشنهاد جدی من کارآموزی و توجه و دقت در آن است. شما بدون هیچ اطلاع قبلی از بازار نمی‌توانید وارد بازار شوید؛ حتی اگر کار را بلد باشید. اما نحوه گرفتن سفارش و اجرای کار در تجربه کارآموزی به دست می‌آید و امکان ارتباط با بیرون در کارآموزی به دست می‌آید. هرچند الان مدت زمان کارآموزی یک‌ماه است و اگر زمان آن بیشتر باشد و مدت آن سه ماه تابستان باشد، بهتر است.

🗨️ آیا اگر کسی بخواهد وارد این حوزه کابینت‌سازی شود، برای شروع به کار کارگاهی و این حوزه به سرمایه و امکانات زیادی نیاز دارد؟

نه. من خودم با یک دریل شروع کردم و کم‌کم با دستمزدی که گرفتم، یک دریل را به دو و سه دریل تبدیل کردم. کسی که می‌خواهد شروع به کار کند، حتی با دستگاه‌های دستی و برقی و نصایب، می‌تواند یک کارگاه اجاره و شروع به کار کند. در شهرستان‌های کوچک شروع کار بسیار راحت‌تر است.

البته هر کابینتی به خدماتی مثل برش و پی‌وی‌سی و وکیوم نیاز دارد که اگر در شروع کار مهارت و ابزارهای این خدمات را هم نداریم، باید هزینه‌های برای آن بپردازیم. اما در ادامه و با تقویت و گسترش مهارت‌ها و یادگرفتن این خدمات و خریدن ابزار و دستگاه‌های آن‌ها، می‌توانیم کار خود را توسعه هم بدهیم.

🗨️ مهم‌ترین چالش‌های یک کابینت‌ساز چیست؟

یکی از چالش‌های کار کابینت‌سازی که البته مختص کابینت‌سازی نیست و هر کار دیگری هم ممکن است این مشکل را داشته باشد، تهیه مواد اولیه و دستگاه‌های اولیه برای کارگاه کابینت‌سازی و تغییر قیمت‌های دستگاه‌ها در بازار است. البته می‌توان با دستگاه‌های دستی برقی و دستگاه‌های دست دوم این چالش‌ها را برطرف کرد.